ಜನಪದ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಭಾವಗಳು

ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕೆ.ಬಿ.[1] & ಯಶ್ವಂತ್ ಪಾಲ್ ಎ.ಎನ್.[2]

[1]ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಎಸ್.ಆರ್.ಎಸ್.ಐ. ಪದವಿ ಕಾಲೇಜು, ಬೆಳ್ಳೂರು.

[2]ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಎಸ್.ಆರ್.ಎಸ್.ಐ. ಪದವಿ ಕಾಲೇಜು, ಬೆಳ್ಳೂರು.

DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.18775263

ABSTRACT:

ಮೌಖಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮೂಲಕ ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಹರಿದುಬಂದ ಜನಪದ ಪರಂಪರೆಯು ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಹೊಸ ರೂಪಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಂಸಾಳೆ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಡೊಳ್ಳುಕುಣಿತದಂತಹ ಕಲೆಗಳು, ದೇಸಿ ಕ್ರೀಡೆ ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು ನಗರೀಕರಣ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಬ್ಬರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಮೂಲಕ ಜಾಗತಿಕ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೂಲ ಸತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಆಧುನಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜಾನಪದವನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.

KEYWORDS:

ಜನಪದ ಪರಂಪರೆ, ಆಧುನಿಕತೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಮೌಖಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮನ್ವಯ.

ಜನಪದ ಪರಂಪರೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ:

ಜನಪದ ಪರಂಪರೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯೆಂದರೆ ಅದು ಮೌಖಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮೂಲಕ ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಪರಂಪರಾನುಗತವಾಗಿ ಸಾಗಿಬರುವ ಜ್ಞಾನ, ಕಲೆ, ಆಚಾರ, ನಂಬಿಕೆಗಳು (ಕಥೆ, ಹಾಡು, ನೃತ್ಯ, ಗಾದೆ, ಆಟಗಳು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ) ಆಗಿದ್ದು, ಅದು ಸಮಾಜದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬದುಕು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟ ಜೀವನಶೈಲಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಯುವ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಯಾವುದೇ ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ಮೂಲವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸದೆ, ಅನುಕರಣೆ ಮತ್ತು ನೆನಪಿನ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಜನಪದ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರಮುಖ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳು:

- ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆ (Oral Tradition): ಬರವಣಿಗೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾತಿನಿಂದ, ಹಾಡುಗಳಿಂದ, ಕಥೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ, ಇದು ಒಬ್ಬರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
- ಪರಂಪರಾನುಗತ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ: ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ತಲೆಮಾರುಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಬರುವಾಗ ಹೊಸ ರೂಪ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಜೀವನದೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
- ಸಮುದಾಯ ಕೇಂದ್ರಿತ: ಇದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮುದಾಯದ ವಿಶಿಷ್ಟ ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಜೀವನ ವಿಧಾನದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ.
- ಸಮಗ್ರತೆ: ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಆಚರಣೆಗಳು, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಅಡುಗೆ, ಆಟಗಳು ಹೀಗೆ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆ: ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಸಾಳೆ, ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ, ವೀರಗಾಸೆ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಮುಂತಾದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.
- ಅನುಕರಣೆ ಮತ್ತು ಅನುಸರಣೆ: ಜನರು ನೋಡಿ, ಕೇಳಿ ಮತ್ತು ಅನುಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.
- ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ: ಇದು ಶ್ರೀಮಂತ ಮತ್ತು ಬಡವರ, ಮೇಲ್ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಕೆಳಜಾತಿಯ ಜನರ ಬದುಕಿನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿದೆ, ಜನಪದದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅಡಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ, ಜನಪದ ಪರಂಪರೆಯು ಒಂದು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ವಿಕಸನಗೊಳ್ಳುವ, ಜನರ ಹೃದಯ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ಒಂದು ಜೀವಂತ ಸಂಪತ್ತು. ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು ಮನುಷ್ಯನಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಚೀನವಾಗಿದ್ದು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಜನಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಂಸಾಳೆ, ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಸೋಮನ ಕುಣಿತ, ಸುಗ್ಗಿ ಕುಣಿತ, ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್, ಲಾವಣಿ ಮತ್ತು ತೊಗಲು ಗೊಂಬೆ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಕಲೆಗಳು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿವೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ರವಾನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಲೆಗಳು ಪ್ರದರ್ಶನ (ನೃತ್ಯ, ನಾಟಕ), ಕರಕುಶಲ (ಬಣ್ಣದ ಬೊಂಬೆಗಳು, ಆಭರಣಗಳು) ಮತ್ತು ಸಂಗೀತದ ರೂಪದಲ್ಲಿವೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು

ಕಂಸಾಳೆ:

ಕಂಸಾಳೆ (Kamsale) ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಜಾನಪದ ಕಲೆ, ಇದು ಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರನ ಭಕ್ತರಿಂದ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿತ್ತಾಳೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ತಾಳಗಳ ಜೊತೆಗೆ ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಹಾಡಿನ ಮೂಲಕ ಶಿವ ಮತ್ತು ಶರಣರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕಥಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು 'ಬೀಸು ಕಂಸಾಳೆ' ಮತ್ತು 'ಕುಳಿತು ಹಾಡುವ ಕಂಸಾಳೆ' ಎಂದು ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಮಂಡ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು (ಗ್ರಾಮೀಣ) ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಕಲಾವಿದರನ್ನು 'ದೇವರಗುಡ್ಡರು' ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. 3 ರಿಂದ 12 ಕಲಾವಿದರ ತಂಡವಿರುತ್ತದೆ.

ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ:

ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕುರುಬ ಗೌಡ ಸಮುದಾಯದ ಬೀರಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ಆರಾಧನೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಇದು ಗಂಡು ಕಲೆಯಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಈಗ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಡೊಳ್ಳು ಬಾರಿಸುತ್ತಾ, ಕತ್ತಿ, ಜಾಗಟೆ, ಕಹಳೆ, ತಾಳ ಮುಂತಾದವುಗಳೊಂದಿಗೆ ವೀರಾವೇಶದಿಂದ ಕುಣಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನೃತ್ಯವು ಶಕ್ತಿ, ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮೂಹಿಕ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ; ಹಬ್ಬಗಳು, ಜಾತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನ:

ಯಕ್ಷಗಾನವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ (ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ) ಹಾಗೂ ಕೇರಳದ ಕಾಸರಗೋಡು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ, ನೃತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ, ಮಾತುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವರ್ಣರಂಜಿತ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ. ಇದು ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತದಂತಹ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದು, ರಾತ್ರಿಯಿಡೀ ನಡೆಯುವ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವತರು ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕಲಾವಿದರು ಹಾಡಿನ ಜೊತೆ ನಟಿಸಿ, ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು

ಕರಾವಳಿ ಮತ್ತು ಮಲೆನಾಡಿನ ನೃತ್ಯ ನಾಟಕ ಕಲೆ, ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ.

ಸೋಮನ ಕುಣಿತ:

ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ನೃತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಂಡ್ಯ, ಹಾಸನ, ಮೈಸೂರು, ತುಮಕೂರು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿವನ ಪೂಜೆಯ ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಇದು ಗ್ರಾಮ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಲೆ. ರಾಕ್ಷಸ ಮುಖವಾಡ ಧರಿಸಿ, ಸೀರೆಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದ 'ಸೋಮನ'ವನ್ನು ಹೊತ್ತು, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಎದುರು ಕುಣಿದು, ಊರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ನಂಬಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ನಗರ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್:

ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್ ಎಂದರೆ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಯರು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಬ್ಬಗಳ (ದೀಪಾವಳಿ, ಯುಗಾದಿ) ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಹಾಡುವ ಕಲೆ. ಇದು ಕೊಡವರ ಕುಲದೇವತೆ ಕಾವೇರಮ್ಮನ ಆರಾಧನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು, ಈ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೆಂಪು ಸೀರೆ, ತುಂಬಿದ ತೋಳಿನ ಜಾಕೆಟ್, ತಲೆಗೆ ಕೆಂಪು ವಸ್ತ್ರ ಕಟ್ಟಿ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಂಚಿನ ತಾಳ ಹಿಡಿದು, ದೀಪದ ಸುತ್ತ ವೃತ್ತಾಕಾರವಾಗಿ ಕುಣಿದು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಸುಗ್ಗಿ ಕುಣಿತ:

ಕರ್ನಾಟಕದ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮುದಾಯಗಳ ಒಂದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಬೆಳೆ ಸಮೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ವಸಂತಕಾಲದ ಆಗಮನವನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನೆ-ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಲಾವಿದರು ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ವೇಷಭೂಷಣ ಧರಿಸಿ, ತಲೆಗೆ ಗರಿಗಳ ತುರಾಯಿ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೋಲು ಹಿಡಿದು, ಗುಮಟೆ, ತಾಳ, ಜಾಗಟೆ, ನಗಾರಿ ಮುಂತಾದ ವಾದ್ಯಗಳ ಸದ್ದಿಗೆ 'ಚೋಹೋಚೋ... ಸೋಹೋಚೋ...' ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ರೈತರಿಂದ ಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳೆ, ಸಮೃದ್ಧಿ ತರಲು ಮತ್ತು ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಓಡಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ.

ಲಾವಣಿ:

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದ್ದು, ಕಥೆ, ವೀರಗಾಥೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜನಪದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ

ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಮರಾಠಿ ಲಾವಣಿಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದ್ದರೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಿಜಾಪುರ, ಕಲಬುರಗಿ ಮುಂತಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದೆ.

ತೊಗಲು ಗೊಂಬೆ:

ತೊಗಲುಗೊಂಬೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಚರ್ಮದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಆಡುವ ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಜಾನಪದ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದ್ದು, ಇದೊಂದು ನೆರಳು ನಾಟಕದ ರೂಪವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರು ಬೆಳಕಿನ ಹಿಂದೆ ನಿಂತು ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಈ ಕಲೆಗೆ 'ಕಿಳ್ಳೇಕ್ಯಾತ'ರೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ 'ಗೊಂಬೆರಾಮರು' ಕಲಾವಿದರು, ಮತ್ತು 'ತೊಗಲು ಬೊಂಬೆ' ಆಟವು ರಾಮಾಯಣ–ಮಹಾಭಾರತದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.

ವೀರಗಾಸೆ:

ವೀರಗಾಸೆ ಕುಣಿತವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಶೈವ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ವೀರನೃತ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಹಿಂದೂ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ; ಇದು ವೀರಭದ್ರನ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ, ತೀವ್ರವಾದ ಚಲನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚವಾದ್ಯಗಳ (ತಾಳ, ಶ್ರುತಿ, ಸಂಬಾಳ, ಓಲಗ, ಕರಡೆ)ಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಬ್ಬಗಳು, ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರನ್ನು 'ಪುರವಂತ'ರೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಗಲುವೇಷ:

'ಹಗಲು ವೇಷ' ಎಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಜಾನಪದ ಕಲೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ವೇಷಧಾರಿಗಳು ಮುಖಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿ, ವಿಭಿನ್ನ ವೇಷಭೂಷಣಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಮಾಯಣ, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಂತಹ ಕಥೆಗಳನ್ನು ನಾಟಕದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಮನರಂಜಿಸುತ್ತಾ, ಸಮಾಜದ ಸಂದೇಶ ಸಾರುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಈ ಕಲೆ ಈಗ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು 2000ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ ನಿರ್ದೇಶನದ ಶಿವರಾಜಕುಮಾರ್ ನಟನೆಯ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯೂ ಆಗಿದೆ, ಇದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತದ ವಿರುದ್ಧದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಕರಡಿ ಮಜಲು:

ಕರಡಿ ಮಜಲು ಎಂಬುದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಪುರಾತನ ಜಾನಪದ ಕಲೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕರಡಿ ವಾದ್ಯ, ಡೊಳ್ಳು, ತಾಳದಂತಹ ವಾದ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕರಡಿ ಗುಡುಗಿನಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ವೀರಗಾಲುಗಳ ಕುಣಿತವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ, ಮತ್ತು ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ವಚನಗಳಂತಹ ಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಲೆಯು ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರದರ್ಶನವು ವಾದ್ಯಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಮತ್ತು

ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ, ನೃತ್ಯದ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಆಧುನಿಕತೆಯಿಂದಾದ ಪ್ರಭಾವಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು:

ಜನಪದ ಪರಂಪರೆ ಆಧುನಿಕತೆ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ, ನಗರೀಕರಣ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (TV, ಮೊಬೈಲ್) ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳಾದ ಹಾಡು, ಕುಣಿತ, ಕಥೆಗಳು ಬದಲಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಯೂಟ್ಯೂಬ್, ಫೇಸ್‌ಬುಕ್, ಇನ್ಸ್ಟಾಗ್ರಾಮ್ ಮೂಲಕ ಜಾಗತಿಕ ವೇದಿಕೆ ನೀಡಿವೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಉತ್ಸವಗಳ ಮೂಲಕ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಂಡು, ಆಧುನಿಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮರುಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿವೆ, ಹೀಗೆ ಸವಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳೆರಡೂ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿವೆ.

ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪ್ರಭಾವಗಳು:

- ಜಾಗತಿಕ ವೇದಿಕೆ: ಯೂಟ್ಯೂಬ್, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ತಲುಪಿವೆ.
- ಹೊಸ ರೂಪ: ಸಿನಿಮಾ, ರಂಗಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಧಾರಾವಾಹಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಹಾಡು, ಕಥೆಗಳು ಆಧುನಿಕ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ.
- ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ: ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಜನಪದವನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉತ್ಸವಗಳ ಮೂಲಕ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.
- ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ: ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಹೊಸ ವೇದಿಕೆ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದೆ.

ಆಧುನಿಕತೆಯ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಪ್ರಭಾವಗಳು:

ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಲೆಗಳು: ಮೊಬೈಲ್, ಟಿವಿಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಾಡು, ಕುಣಿತ, ಆಟಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ. ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ನಾಟಕಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಆರ್ಕೆಸ್ಟ್ರಾಗಳು ತಲೆದೂರಿವೆ. ಹಚ್ಚ ಹಸಿರಿನ ಮಾವಿನ ತೋರಣ, ಸುಗಂಧ ಭರಿತ ಹೂಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಾವೆ.

ನಗರೀಕರಣದ ಪರಿಣಾಮ: ನಗರಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜನಪದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕ್ಷೀಣಿಸಿವೆ.

ಅನುಭವದ ಕೊರತೆ: ಮನರಂಜನೆಗಾಗಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಸ್ವತಃ ಅನುಭವಿಸುವ ಜನಪದ ಆಚರಣೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ.

ಪರಿವರ್ತನಶೀಲತೆ: ಜನಪದವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಾ, ಹೊಸ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಮುಂದುವರೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ.

ಸಮತೋಲನ: ಜನಪದದ ಮೂಲ ಸಾರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸಂಗಮದಿಂದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆಧುನಿಕತೆ ಜನಪದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಹೊಸ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊಸ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಿದೆ. ಸದ್ಯದ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಹೊಸ ವೇದಿಕೆಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ:

ಸೋಷಿಯಲ್ ಮೀಡಿಯಾ (ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು): ಇನ್‌ಸ್ಟಾಗ್ರಾಮ್ ರೀಲ್ಸ್, ಫೇಸ್‌ಬುಕ್ ಮತ್ತು ಯುಟ್ಯೂಬ್‌ಗಳು ಜನಪದ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ತಮ್ಮ ಹಾಡು ಮತ್ತು ನೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಲು ಇವು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.

ರಿಯಾಲಿಟಿ ಶೋಗಳು: ಕಿರುತೆರೆಯ ವಿವಿಧ ಸಂಗೀತ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಸರಿಗಮಪ) ಜನಪದ ಗಾಯನಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಡ್ರಾಮಾ ಜ್ಯೂನಿಯರ್ಸ್, ಇದು ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಜನಪದದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಆರ್ಕೈವ್ಸ್: ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕಲೆಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುತ್ತಿವೆ. ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಇವು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಪಠ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ: ಜನಪದವನ್ನು ಕೇವಲ ಕಲೆಯಾಗಿ ನೋಡದೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜನಪದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮ ನೀಡಿವೆ.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವಗಳು: ನಮ್ಮ ಹಬ್ಬ, ಆಳ್ವಾಸ್ ನುಡಿಸಿರಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಜನಪದ ಜಾತ್ರೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ.

ಪಾಡ್‌ಕಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಆಡಿಯೋ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳು: ಸ್ಪಾಟಿಫೈ (Spotify) ನಂತಹ ಆ್ಯಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಗೀತೆಗಳು ಪಾಡ್‌ಕಾಸ್ಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೇಳುಗರನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಿವೆ.

ಸರಳತೆ ಮತ್ತು ಭಾವನಾತ್ಮಕತೆ

ಜನಪದ ಪರಂಪರೆಯು ತನ್ನ ಸರಳತೆ ಮತ್ತು ಭಾವನಾತ್ಮಕತೆಯಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬದುಕನ್ನು, ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು, ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು, ಕಥೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು

ಕಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ; ಇದರಲ್ಲಿ ಕೃತಕತೆ ಇಲ್ಲದೆ, ನೇರ, ಸ್ಪಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಸಹಜವಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಆಳವಾದ ಭಾವನೆಗಳು, ಪ್ರೀತಿ-ಕರುಣೆ, ದುಃಖ-ಸಂತೋಷಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಹರಿದುಬಂದಿದೆ.

ಸರಳತೆ (Simplicity):

ನೇರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ: ಜನಪದವು ಸಂಕೀರ್ಣತೆ, ತಂತ್ರ-ಕುತಂತ್ರಗಳಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು, ಸರಳ, ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ನೇರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.

ಕೃತಕತೆ ಇಲ್ಲ: ಕೃತಕತೆ, ನಯ-ನಾಜೂಕಿನ ಬದಲಿಗೆ ಸಹಜತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೊಂಕು, ವ್ಯಂಗ್ಯದ ಬದಲು ನೇರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಭಾಷೆ: ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಭಾಷೆ, ಅವರ ದೈನಂದಿನ ಬದುಕಿನ ಅನುಭವಗಳೇ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರೂಪ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಭಾವನಾತ್ಮಕತೆ (Emotionality):

ಆಳವಾದ ಭಾವನೆಗಳು: ಪ್ರೀತಿ, ವಿರಹ, ಭಕ್ತಿ, ವೀರತೆ, ದುಃಖ, ಸಂತೋಷದಂತಹ ಮೂಲಭೂತ ಮಾನವ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ: ಹಳ್ಳಿಗಳ ಆಚರಣೆಗಳು, ಹಬ್ಬಗಳು, ನಂಬಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ ಅನುಭವಗಳೇ ಭಾವನಾತ್ಮಕತೆಯ ಮೂಲ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅನುಭವ: ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನ ಭಾವನೆಯಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಸಮುದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗಳು:

ಜಾನಪದ ಗೀತೆಗಳು: ಮದುವೆ, ಸಾವು, ಜನನ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಸಂದರ್ಭದ ಹಾಡುಗಳು ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತವೆ.

ಕಥೆಗಳು: ನೀತಿ ಕಥೆಗಳು, ಅಜ್ಜಿಕಥೆಗಳು, ವೀರಗಾಥೆಗಳು ಜೀವನದ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತವೆ.

ಗಾದೆಗಳು: ಇವು ಸರಳವಾಗಿ ಜೀವನದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಾರುತ್ತವೆ.

ಜನಪದ ಪರಂಪರೆಯು ತನ್ನ ಈ ಸರಳತೆ ಮತ್ತು ಭಾವನಾತ್ಮಕತೆಯಿಂದಾಗಿ ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದ್ದು, ಆಧುನಿಕತೆಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಜನಪದ ಕ್ರೀಡೆಗಳು (Folk Sports)

ಸ್ವರೂಪ: ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ, ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹಬ್ಬಗಳು, ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತಿರುತ್ತವೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗಳು: ಗೋಲಿ ಆಟ, ಲಗೋರಿ, ಚಿನ್ನಿದಾಂಡು, ಬುಗುರಿ, ಕಂಬಳ (ಕೋಣಗಳ ಓಟ), ಕೋಳಿ ಅಂಕ, ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಾಲೆ, ಹಗ್ಗಜಗ್ಗಾಟ.

ನಿಯಮಗಳು: ಸ್ಥಳೀಯ ಹಿರಿಯರು ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಂಧ, ಗುರುತು, ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು ವಿನೋದ.

ಆಧುನಿಕ ಕ್ರೀಡೆಗಳು (Modern Sports):

ಸ್ವರೂಪ: ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ನಿಯಮಗಳು, ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗಳು: ಕ್ರಿಕೆಟ್, ಫುಟ್‌ಬಾಲ್, ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್, ಈಜು, ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್.

ನಿಯಮಗಳು: ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ವೃತ್ತಿಪರ ವೃತ್ತಿ, ಮನರಂಜನೆ, ಪ್ರದರ್ಶನ.

ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು:

ಸಲಕರಣೆ: ಜನಪದ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುವ ವಸ್ತುಗಳು (ಕಲ್ಲು, ಮರ) ಬಳಕೆಯಾದರೆ, ಆಧುನಿಕ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಸಾರ: ಜನಪದ ಕ್ರೀಡೆಗಳು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಉಳಿದರೆ, ಆಧುನಿಕ ಕ್ರೀಡೆಗಳು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿವೆ.

ಪರಿಣಾಮ: ಜನಪದ ಕ್ರೀಡೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದರೆ, ಆಧುನಿಕ ಕ್ರೀಡೆಗಳು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆದು ವೃತ್ತಿಪರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿವೆ.

ಸಂಯೋಜನೆ:

ಕಬಡ್ಡಿಯಂತಹ ಕೆಲವು ಕ್ರೀಡೆಗಳು ಜನಪದ ಮೂಲ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಆಧುನಿಕ ನಿಯಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಗಳಿಸಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕ್ರೀಡೆಗಳೂ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಹೊಸ ರೂಪ ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಜನಪದ ವೈದ್ಯಕೀಯ

ಜನಪದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಎಂದರೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ, ಅನುಭವ ಆಧಾರಿತ, ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳು, ಮಂತ್ರಗಳು, ತಾಯಿತಗಳು, ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳ ಬಳಕೆ ಸೇರಿವೆ; ಇದು ಅರಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಆದರೆ ವಿಶ್ವಾಸದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ, ಜನಾಂಗೀಯ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಹಳ್ಳಿವೈದ್ಯ, ನಾಟಿವೈದ್ಯ ಎಂದು ಸಹ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆಯುರ್ವೇದದಂತಹ ಪದ್ಧತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆ.

ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು:

ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ: ಜನರ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಬೇರು, ಎಲೆ, ಹಣ್ಣು, ಪ್ರಾಣಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ದಿನನಿತ್ಯದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಬಳಸಿ ರೋಗ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳು: ಮಂತ್ರ, ತಾಯಿತ, ಯಂತ್ರ ಮತ್ತು ದೈವಿಕ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದ ನಂಬಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಗುಣಪಡಿಸುವಿಕೆ.

ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ: ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗಳು:

- ಮಂತ್ರಿಸಿದ ಕರಿನೂಲು ಕಟ್ಟುವುದು (ಮಕ್ಕಳ ನಿದ್ರೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ).
- ಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಕುದಿಸಿ ಆವಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುವುದು.
- ಮಸಾಜ್, ಕಪ್ ಥೆರಪಿ, ಜೇನು ಮತ್ತು ಮೆಣಸು ಬಳಕೆ.
- ಆಯುರ್ವೇದದ ಅಂಶಗಳಾದ ಬ್ರಷ್, ನಾಲಗೆ ಸವರಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆ ಮತ್ತು ಜನಪ್ರಿಯತೆ: ಕೆಲವು ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೆಂಬಲವಿದ್ದರೂ, ಹಲವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನ ಅಗತ್ಯವಿದೆ; ಇದು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ಪೂರಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:

ಜನಪದ ವೈದ್ಯಕೀಯವು ಜನರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ,

ಇದು ಸಮುದಾಯದ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನಾ ಕೃತಿಗಳು

1. ನಾಯಕ ಎಚ್.ಎಂ., (1971), ಜಾನಪದ ಸ್ವರೂಪ, ಮೈಸೂರು: ಡಿ.ವಿ.ಕೆ. ಮೂರ್ತಿ.
2. ಚಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿ ಎಂ., (2000), ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಬೆಂಗಳೂರು: ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು.
3. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ ಕೆ., (1950), ಗ್ರಾಮಾಯಣ, ಪುತ್ತೂರು: ಹರ್ಷ ಪ್ರಕಟಣಾಲಯ.
4. ಶೇಷಗಿರಿ ರಾವ್ ಎಲ್.ಎಸ್., (2007), ಸಾಹಿತ್ಯ – ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಬೆಂಗಳೂರು: ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ.
5. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ಗೊ.ರು. (ಸಂ), (1979), ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು: ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು.